

Calamiteitenplan bij excursies, schoolreizen en werkweken

MT	goedgekeurd op 3 juli 2018
(P)MR	ingestemd op
College van Bestuur	formeel vastgesteld 5 juli 2018

Versie: 1 juni 2018
Auteur: G. Steenbakkers
Looptijd: Onbepaald
Loopt af op: Onbepaald

1 Inleiding

Onderwijs vindt niet alleen binnen de muren van de school plaats. Excursies, werkweken, schoolreizen zijn een welkome aanvulling op leren in de klas. Voor veel leerlingen is het ook een mooie ervaring die indruk maakt en een kans geeft om samen met klasgenoten op reis te zijn. Om ongewenste situaties te voorkomen is het – tijdens het voorbereiden, organiseren en uitvoeren van een schoolreis – belangrijk om rekening te houden met de veiligheid, en om maatregelen te nemen die er voor zorgen dat de schoolreis zo veilig mogelijk verloopt. De veiligheid van onze leerlingen en de begeleiders staat voorop. Risico's zijn echter nooit helemaal uit te sluiten. Leerlingen kunnen met allerlei gevaren geconfronteerd worden, zoals bijvoorbeeld ongelukken of een terreurdreiging. Dit betekent natuurlijk niet dat scholen geen schoolreis meer kunnen organiseren, of dat we toe moeten geven aan een beeld van dreiging en gevaar. Het betekent wel dat we ons bewust zijn van onze verantwoordelijkheid en we maximale inspanning plegen om de risico's zoveel mogelijk te beperken. Indien er sprake is van een calamiteit, kan dit calamiteitenplan helpen om zo adequaat mogelijk te reageren.

2 Calamiteit

Onder calamiteit wordt verstaan een ernstig ongeval/ziekte, vermissing van een of meerdere betrokkenen (leerling en/of begeleider) of een ernstige verstoring van de veiligheid. Het calamiteitenplan heeft betrekking op excursies, schoolreizen, werkweken en buitenschoolse sport- en cultuuractiviteiten die in groepsverband en onder verantwoordelijkheid van de school plaatsvinden.

Uitgangspunten:

1. Schoolreizen, -excursies en activiteiten hebben een educatief en cultureel karakter. Bovendien richt het programma zich op het groepsproces en het bevorderen van de samenwerking onderling.
2. Deelname aan de buitenlandse reizen, excursies en activiteiten is op vrijwillige basis.
3. Leerlingen die niet deelnemen volgen het thuisblijfprogramma.
4. De leerlingen moet in het bezit zijn van een geldige identiteitskaart en/of paspoort en een EHIC zorgpas. Het is handig om kopie van het identiteitsdocument/paspoort ook digitaal mee te nemen, omdat het de vervangingsprocedure bij verlies vergemakkelijkt.

3 Verzekeringen

In Nederland is iedereen verplicht een ziektekostenverzekering af te sluiten. We gaan ervan uit dat leerlingen dus verzekerd zijn. Elke leerling dient zijn/haar EHIC-zorgpas verplicht bij zich te hebben. Indien er een medische handeling moet worden verricht, moet deze kunnen worden getoond.

Het Dongemond college heeft een aantal verzekeringen afgesloten zoals een collectieve ongevallenverzekering een reisverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering. Alle verzekeringen van school zijn op basis van secundaire dekking afgesloten. Dat betekent dat schade of letsel in de meeste gevallen eerst gemeld moet worden bij de persoonlijke verzekeringen van de betrokken ouder/verzorger. Als deze verzekering aantoonbaar niet vergoedt, kan de verzekering van de school worden aangesproken. De verzekeraar van de school beslist mede op grond van de polisvoorwaarden of een schadevergoeding wordt uitgekeerd en hoe hoog deze vergoeding zal zijn. Ouders dienen dus zelf een annuleringsverzekering en een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten.

De school sluit elke aansprakelijkheid ten aanzien van schade aan of diefstal van privé-eigendommen uit.

4 Het calamiteitenplan

Het calamiteitenplan heeft betrekking op excursies, schoolreizen of werkwerken die in groepsverband en onder verantwoordelijkheid van de school plaatsvinden. Dit plan biedt een handvat in het geval van een calamiteit. Afhankelijk van de situatie, wordt het plan geheel of gedeeltelijk uitgevoerd. Indien een calamiteit plaatsvindt, komt onmiddellijk het begeleidingsteam (op locatie) en indien het een ernstige calamiteit betreft ook het crisisteam (op school) bij elkaar. Het crisisteam op school bestaat uit de volgende personen: de directeur van de betreffende unit, een teamleider, de medewerker PR en communicatie aangevuld met, afhankelijk van de aard van de crisis een mentor.

Prioriteitsvolgorde in geval van een calamiteit

1. Het waar nodig verlenen van hulp aan leerlingen en begeleiders.
2. De gehele groep, indien mogelijk, bij elkaar brengen op een veilige plaats.
3. Het zo snel mogelijk betrouwbare informatie verstrekken aan excursieleiding, begeleiders, directie en directe relaties van de leerlingen en begeleiders. We verwijzen voor dit punt naar het beleidsdocument Richtlijnen voor Crisiscommunicatie.
4. Het initiëren en coördineren van de nazorg.
5. Het verwerken en opslaan van de verkregen informatie. We verwijzen voor dit punt naar het beleidsdocument Richtlijnen voor Crisiscommunicatie.

Voorafgaand aan de reis

Bij elke reis of excursie maakt de reisleider een draaiboek calamiteiten (bijlage 1). Een kopie van dit draaiboek is in het bezit van de begeleiders van de activiteit, de directeur van de betreffende unit, de chauffeur van de bus en de receptie van de school.

Het draaiboek bevat minimaal de volgende gegevens:

- namen deelnemers met adres, mobiele telefoonnummers van leerling en ouders
- bestemming met adres, telefoon (evt. contactpersoon)
- reisorganisatie en contactpersoon en telefoonnummer
- touringcarbedrijf en contactpersoon en telefoonnummer
- programma van de reis

Leerlingen slaan de volgende telefoonnummers op in hun telefoon:

- Begeleider(s) van de reis
- Contactpersoon op school
- Contact met thuis in geval van nood

Per excursies of werkweek wordt bekeken of het zinvol is een Whatsapp-groep aan te maken die alleen wordt gebruikt in geval van een calamiteit. Leerlingen toevoegen aan een Whatsapp-groep mag alleen met, vooraf, schriftelijke toestemming van de ouder/verzorger van de leerling (jonger dan 16 jaar) dan wel de leerling zelf (16 jaar en ouder).

In geval van terreurdreiging volgt het Dongemond college het reisadvies van de Nederlandse overheid.

Richtlijnen in geval van een calamiteit

Wanneer de school bericht ontvangt over een (mogelijke) calamiteit tijdens een reis of excursie waaraan leerlingen en begeleiders deelnemen, dient als volgt gehandeld te worden:

A. Indien de reisleiding aanspreekbaar is:

- reisleider/docent informeert de directeur of een teamleider van het crisisteam en voegt de leden van het crisisteam toe aan de Whatsapp-groep (indien deze wordt gebruikt).

- reisleader/docent legt contact met het alarmnummer 112 of met buitenlandse zaken telefoonnummer: +31 247 247 247
- de alarmcentrale van verzekeraar van het Dongemond college. De Europese Hulplijn is 24 uur per dag bereikbaar op +31 20 65 15 777.

Het Dongemond college is via Verus bij Raetsheren van Orde verzekerd.

Het relatienummer van het Dongemond college is: 75493762.

Het polisnummer van het Dongemond college is: 119003706.

Bel in ieder geval direct de Europese Hulplijn bij:

- ziekenhuisopname
- ongeval of ziekte
- eerdere terugkeer.

B. Indien de reisleiding niet aanspreekbaar is, neemt het crisisteam contact op met de betreffende hulpdiensten (binnen Nederland) of Buitenlandse zaken □ het crisisteam ontvangt informatie van derden.

Hierbij moet het volgende in acht genomen worden:

- vraag aan berichtgever zijn naam, functie, adres, telefoonnummer (evt. faxnummer) en noteer deze gegevens;
- vraag de berichtgever naar de bij de calamiteit betrokken contactpersonen (o.a. politie) en telefoonnummers;
- vraag de berichtgever naar de aard van de calamiteit, de plaats, land etc.
- vraag de berichtgever telefonisch op het doorgegeven telefoonnummer bereikbaar te blijven;
- geef zelf een telefoonnummer door dat ook buiten de telefooncentrale bereikbaar is.

Let op: alleen het crisisteam is bevoegd om geautoriseerde informatie aan de pers te verschaffen.

Opvang

Afhankelijk van het type calamiteit is het nodig om op de schoollocatie hulp en opvang te verlenen aan relaties van leerlingen en medewerkers. Voor de bemensing van het opvangcentrum worden medewerkers opgeroepen, eventueel met ondersteuning van medische/maatschappelijke hulpverleners.

Bijlagen:

- Bijlage 1: format draaiboek calamiteiten excursie, schoolreis of werkweek
- Bijlage 2: Tips voor begeleiders voor, tijdens en na een calamiteit

Bijlage 1 Format draaiboek calamiteiten excursie, schoolreis of werkweek

Reisdatum/data:.....
 Reisbestemming:.....
 Plaats:
 Land:
 Naam verblijf:
 Adres verblijf:
 Telefoonnummer verblijf:

Reisorganisatie en contactpersoon:
 Touringcarbedrijf en contactpersoon:
 Buschauffeur touringcarbedrijf:

Begeleiders

1. Naam: Mوبiel:
 2. Naam: Mوبiel:
 3. Naam: Mوبiel:
 4. Naam: Mوبiel:
 5. Naam: Mوبiel:

Contactpersoon school

1. Naam: Mوبiel: Tjordstip bereikbaar:.....
 2. Naam: Mوبiel: Tjordstip bereikbaar:.....
 3. Naam: Mوبiel: Tjordstip bereikbaar:.....
 Klas(sen):

Alarmcentrale verzekeraar: De Europese Hulplijn +31 20 65 15 777
 Het relatienummer van het Dongemond college is: 75493762.
 Het polisnummer van het Dongemond college is: 119003706.

Voeg toe aan dit document:

- Leerlingenlijst met adres, mobiele nummers leerling, mobiele nummers ouders
- Whatsapp-groep calamiteiten
- Programma

Een kopie van het draaiboek, de leerlingenlijst, de schriftelijke toestemming van leerlingen dan wel hun ouders/verzorgers van de in gebruik zijnde WhatsApp-groep en het programma zijn op school aanwezig bij de receptie, de directeur van de betreffende unit, de bovengenoemde contactpersonen, de chauffeur en alle begeleiders van de activiteit.

Bijlage 2 Tips voor begeleiders voor, tijdens en na een calamiteit

Do's	Don'ts
Vooraf	
<ul style="list-style-type: none"> Oplaadbare staven voor opladen mobieltjes meenemen. Houd altijd 25% over voor mogelijkheid voor onderling contact. Voldoende tegoed op je mobieltje Geplastificeerd kaartje met adres en telefoonnummers verblijfplaats en telefoonnummers begeleiders Leerlingen kunnen in de landstaal zeggen dat ze deel uitmaken van een schoolgroep. Vluchtroutes aangeven bij verblijfplaats of op locatie Vertel de leerlingen dat zij zich bij een calamiteit zo snel mogelijk moeten melden bij hun begeleider. Als dit niet mogelijk is dan melden bij de politie (of andere duidelijke ontmoetingsplaats) Houd het nieuws in de gaten Iedere begeleider maakt met zijn eigen groep een whatsapp groep aan: alleen gebruiken als er echt iets is. Zie je iets verdachts, dan altijd even melden bij begeleider. 	<ul style="list-style-type: none"> Gevaar bagatelliseren Contact opnemen met thuisfront: dit verhoogt kans op onnodige paniek. Wel z.s.m. de coördinator informeren Lang op hele drukke plaatsen verblijven, hier is het risico het grootst.

Do's	Don'ts
Tijdens	
<ul style="list-style-type: none"> Bewaar voor zover mogelijk de rust. Breng leerlingen in veiligheid en leidt ze weg bij de plek des onheils. Controleer of iedereen aanwezig is. Informeert bij vermissing van personen de plaatselijke politie. Na calamiteit: geheimhouding tot nader order. Snel informatie verzamelen en de coördinator informeren via één van de meegenomen telefoonnummers Spreek af wanneer het volgende contact zal zijn. Concentreer je als begeleider op de veiligheid, de opvang en het welzijn van de leerlingen Duidelijke instructie aan leerlingen over gebruik social media. Berichten naar buiten alleen via de coördinator. Dit gaat waarschijnlijk niet lukken, maar leerlingen moeten wel weten dat dit voor alle betrokkenen belangrijk is om paniek te voorkomen. Gelegenheid geven tot het uiten van emoties Luisteren naar elkaar, tijd nemen voor elkaar Zorgen voor jezelf en voor elkaar Je grenzen bewaken 	<ul style="list-style-type: none"> Overhaast reageren (paniek) Geef geen willekeurige reactie op onjuiste berichtgeving via social media, maar zorg dat de school in de persoon van coördinator over de juiste informatie beschikt. Individuele (goedbedoelde) acties Belangrijke informatie achterhouden om leerlingen, ouders en collega's te 'beschermen' Zonder meer door laten gaan dagelijkse programma. Zonder gedegen afweging medewerking verlenen aan interviews voor krant, radio of tv Slechte relatie opbouwen met de pers; de pers als vijand beschouwen Alleen zakelijk en zonder emotie handelen Geen tijd nemen voor jezelf en voor elkaar

Do's	Don'ts
na afloop	
<ul style="list-style-type: none"> Houd de berichten op Twitter en Facebook over de calamiteit in de gaten Alleen de persvoorlichter (bestuurder) heeft contact met de media. Draaiboek erbij nemen (Dagelijkse) briefing van leerlingen en begeleiders, gedragsregels afspreken, zorg voor structuur en regels In overleg met bestuurder besluit nemen over al dan niet afbreken van de werkweek. De briefing-bijeenkomst na afloop van de werkweek Zie de laatste vier do's van het vorige rijtje 	<ul style="list-style-type: none"> Doen alsof er niets gebeurd is In fase van verdriet en vertwijfeling blijven hangen Oordelen over gedrag van mensen
periode erna	
<ul style="list-style-type: none"> Gestructureerde opvang van collega's gedurende enkele maanden Extra zorg voor de leerlingen gedurende langere tijd Evaluatie/bijstellen draaiboek 	<ul style="list-style-type: none"> Problemen bagatelliseren